

IZ BARAKE
V NOVO STANOVANJE

Veliki dan Valentina Končana

Si predstavljate napol podrti barako, z nažrtimi deskami in špranjami? In ladijski pod, ki je pravzaprav le še spomin na nekdanji »ladijski pod«, razmajan, črviv. Preluknjana streha, ki ob najmanjšem deževju povsem obnemore, špranje v stenah, skozi katere vleče veter ... In peč, ki je v sobi bolj za okras, ker trhli zidovi mrazu ne kljubujejo dosti bolj kot lepenka ... Pa miši, umazanija, duh po zatohlem, plesnivem ... Če si lahko vse to seštejete, potem vam je vsaj malo jasno, v kakšnem stanovanju so doslej živeli Končanovi in Šuštarjeva dva ...

• Cesta na Poljane 28 je pisalo na baraki, ki so jo pred ne vem kolikimi leti zapustili delavci podjetja Tehnika in v katero se je zatekla družina Valentina Končana in kamor sta se preselila tudi upokojenec Šuštar. V časih, ko je ta lesena zadeva še služila svojemu namenu, je bila to verjetno v redu baraka. Toda začasno bivanje delavcev. Nikakor pa ne za družinsko stanovanje, za domovanje, v katerem so morali Rajko, Tinček in Marinka pisati naloge, se učiti, se igrati. In v katerem je prezebala štiriletna Andrejka.

• »No, zdaj pa gremo«, se je nasmehnil Valentin Končan, zidar pri gradbenem podjetju Tehnika, ko so prišli delavci, njegovi kolegi iz podjetja in začeli zlagati pohištvo na kamion.

• »Enajst let smo bili tu notri«, je govoril, medtem ko je budno pazil, da ne bi delavci kaj razbili. »In poprej v baraki v Savskem naselju. Vedno v barakah ...«

• Napisal je prošnjo za stanovanje, toda povedali so mu, da stanovanj ni. In ostal je v podrtiji ob Cesti na Poljane. Če bi mu kdo v tistih dneh, ko je okrog vogalov zavijal veter in ko je Andrejka jokala, ker jo je zeblo, rekel, da bo že čez leto ali dve stanoval v modernem, štirisobnem stanovanju, bi Valentin gotovo mislil, da se norčuje iz njega. Kako naj on, oče štirih otrok, kupi takšno stanovanje?

• Pa vendar je Valentin Končan dobil stanovanje. V Štepanjskem naselju, v bloku, ki je zrasel s sredstvi solidarnostnega sklada. »Čudež«, za katerega je menil, da ga edini lahko reši barake, se imenuje SOLIDARNOST.

• »Tudi jaz grem«, se je zasmel Ivan Šuštar, upokojenec, ki je od daleč opazoval, kako delavci nalagajo sosedovo pohištvo. Ker bodo barako porušili, je šišenska občinska skupščina Šuštarju dodelila sobico, v katero se bo lahko umaknil in tako je dan, ki je osrečil družino Končan, postal velik dogodek tudi za 65-letnega upokojenca.

• »Po 25 letih življenja po barakah bom vendarle prišel na lepše!«

• Obraz je vesel, toda oči solzne. Kljub svetlemu ključu, ki mu ga je stisnil v roke uslužbenec občine.

• »Ko bi tudi žena dočkala ta dan ... Tako si je želela. Umrla je pred devetimi meseci. »Samo toliko naj še živim, da bom dočkala selitev«, je rekla. Vedno je žive-la v barakah. Potem je zbolela ...«

Dolgo je čakal na ta dan.

• Hotel je še nekaj reči, pa se je le obrnil stran in si obrisal oči. Stopil sem za njim v sobo. Stvari so bile že zložene v škatlah in zabojih. Vse je že pripravil za selitev.

• »A me lahko slikate? Za spomin. Da bom imel naslikano, kje sva živela toliko časa.«

• Postavil se je ob steno. K ženini sliki.

• »Skupaj naju slikajte«, je rekel in potrpežljivo čakal, da se je akumulator za bliskavico napolnil. Potem je odtaval ven, z rokami v žepu in čakal, da pride na vrsto.

Ivan Suštar: »Slikajte me ob ženi, za spomin!«

• Na Končanovi strani je bilo bolj veselo. S prvo »rundo« se je odpeljal Valentin, potem se je od barake poslovila tudi njegova žena in obe hčerki. Toda slovo ni bilo težko. Preveč hudega in bridkega je ostalo med temi lesenimi zidovi ...

• »A tule je?« se je začudila Končanova, ko smo prispeli pred lep, moderen blok v Štepanjskem naselju. »Pa se niste zmotili?«

• Že, že, bila je v takšni stavbi. Toda na obisku. Že dolgo je tega. Plaho je stopala po stopnicah in malo Andrejko nekajkrat poučila, da se ne sme z ročicami dotikati sten, da jih ne bo zamazala. Potem smo vstopili.

• »Poglej, Andrejka, sedaj se boš lahko kopala«, je bila mamica najbolj navdušena nad kopalnico. Velika kopalna kad, ogledalo. In radiatorji, topli. Povsod toplo ...

Se nekaj malenkosti in Končanovo imetje bo pripravljeno za selitev.

• Ko smo jih zapustili, so še vedno hodili iz sobe v sobo. Marinka je spraševala mamo, kje bo sedaj spala, Valentin je pregledoval pohištvo, ki ga bo treba prebarvati. Andrejka pa se je še vedno vrtela po kopalnici. Tu se bo vendar lahko kopala, ji je rekla mamica ...

• Ko bo mala frklja odrasla, se trhlih zidov barake gotovo ne bo več spominjala. Prav gotovo pa bo razumela, zakaj je beseda solidarnost tako lepa, tako mogočna ...

Z. Š.